

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ПОЛТАВСЬКИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ
імені Василя Кричевського

ПОЛТАВСЬКИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

Маловідомі сторінки історії,
музеезнавство, охорона пам'яток

Збірник наукових статей

Випуск ХХІ

Харків – Полтава
ТОВ «Майдан»
2026

Віктор САМОРОДОВ, Олена ХАЛИМОН

ЮВІЛЕЙ ВІДНОВЛЕННЯ КУЛЬТУРИ ГІНКГО ДВОЛОПАТЕВОГО (*GINKGO BILOBA* L.) НА ПОЛТАВЩИНІ

Висвітлено історичні відомості про початковий етап культивування гінкго дволопатевого (*Ginkgo biloba* L.) на Полтавщині наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. Проаналізовано результати його поширення в області після 1971 р. Вказані місця зростання на території парків та інших зелених зон краю. Встановлено, що нині кількість рослин гінкго нараховує 167 дерев, із яких 51 росте в Полтаві, а 116 – у районах області. Вперше зазначено кількість пам'ятних і меморіальних дерев гінкго, що присвячені 18-ти видатним полтавцям і двом історичним подіям. Наведено використання місцевої сировини гінкго для художніх поробок і функціональних продуктів.

Ключові слова: інтродукція, голонасінні, релікт, меморіальні дерева, флоро-мозаїка, функціональні продукти.

Гінкго дволопатево (*Ginkgo biloba* L.) – одна з найдавніших за походженням вищих рослин, що існує на нашій планеті понад 270 мільйонів років. Колись представники роду Гінкго, яких було відомо близько 18 видів, мали дуже широкий ареал – від Азії до Гренландії. Велика кількість їх відбитків, скам'янілих залишків у північній півкулі з юрського та ранньокрейдяного періодів дає підставу стверджувати, що у той час види роду Гінкго були головними лісоутворюючими породами на цій території. Нині у природі рід представлений лише одним видом – гінкго дволопатевою (*G. biloba* L.). Тому цей релікт, що є «перехідною ланкою» між папоротями та хвойними, занесений до Червоного списку Міжнародного Союзу Охорони Природи (IUCN) як вид, що перебуває під загрозою вимирання [3; 18].

Із давніх часів дерева гінкго шанували на Сході і вважали священними, їх саджали біля старовинних храмів у Китаї, Японії та Кореї. Завдяки широкому розповсюдженню в культурі довгий час наявність природного ареалу гінкго була суперечливим фактом. Деякі дослідники вважали, що існують лише здичавілі нащадки культивованих рослин. У природних умовах гінкго зберігся зараз

на невеликій території в Східному Китаї, у горах Дянь Му-Шань, де зростає у лісах разом з іншими хвойними та широколистяними породами [19]. Першовідкривачем гінкго для європейців вважається німецький ботанік, мандрівник, лікар голландської місії в Японії Енгельберт Кемпфер (1651 – 1716), який у 1690 р. описав побачене в м. Нагасакі дерево із незвичними віялоподібними листками [18].

Життєва форма гінкго – дводомне листопадне дерево висотою до 30–40 м заввишки, з пірамідальною, а в старшому віці – розлогою кроною і зморшкуватою темно-сірою корою. Листки віялоподібної форми з довгими черешками. У репродуктивний стан дерева входять на 25–30-му році життя, утворюючи на одних рослинах мікростробіли (дрібні шишки), в яких формується пилок. Це і будуть чоловічі особини. Поодинокі мегастробіли (жіночі шишки) формуються в пазухах листків укорочених пагонів на жіночих особинах. Згодом на них з'являються специфічні шишки, які зовні нагадують сливу або абрикосу. Їх соковита жовта оболонка має неприємний запах. В середині кожної із них міститься одна насінина [17].

Рослини гінкго довговічні, тривалість їх життя становить майже 2500 років. Вони стійкі до факторів середовища, хвороб, шкідників, з огляду на це здавна використовуються як цінні декоративні дерева для лісового господарства, паркобудівництва та озеленення [3; 4; 14; 15]. Для цього останнім часом активно висаджуються декоративні форми цього виду: колоноподібна, плакуча, розсіченолиста, строката, золотиста [3]. Та найбільш відомим є використання гінкго як лікарської рослини. Для цього її почали вперше застосовувати у Китаї ще від 3000 р. до н. е. [19]. В сучасній фармакології таке застосування базується на хімічних сполуках, в першу чергу таких, як гінкгозиди, що використовуються для лікування судинних захворювань, атеросклерозу та покращення пам'яті. Листя гінкго є офіційною лікарською рослинною сировиною у переважній більшості країн світу. Воно, зокрема, входить і до Державної Фармакопеї України [18].

У культурі гінкго відоме з XI ст., в Китаї та Японії його висаджували біля храмів і вважали священним деревом. Від 1730 р. його культивували у Західній Європі, а від 1784 р. – у Північній Америці. Щодо першої появи дерев гінкго в Україні у літературі немає єдиної узгодженої дати [13]. Відомо, що вони інтродуко-

вані у Краснокутському (1809 р.) [7] та Кременецькому ботанічних садах (1811 р.) [12], а від 1818 р. – його стали вирощувати у Нікитському ботанічному саду в Криму. На превеликий жаль, ці дерева до наших днів не дожили [14]. Найстаріше дерево гінкго росте в Україні у м. Заліщики Тернопільської області. Йому більше 200 років, діаметр стовбура в нижній частині становить 120 см [3]. Від згаданого часу рослина почала ширитися нашою державою. Не оминула вона і Полтавської губернії. Встановлено, що на її теренах наприкінці ХІХ – початку ХХ ст. росло шість дерев гінкго: п'ять – у губернському центрі Полтаві [9], одне – в Устимівському дендропарку на Кременчуччині [4]. На жаль, походження цього посадкового матеріалу нам невідоме. Згадані рослини вказаних місць культивування не збереглися до нашого часу, хоч відомо, що вони успішно витримали несприятливі кліматичні умови зростання та навіть вступили у генеративну фазу розвитку [5; 9]. Ботанік С. О. Іллічевський вказував, що у Полтаві дерева гінкго зростали по вулиці Шевченка, 7 і на території тодішньої Першої радянської лікарні (нині обласна клінічна лікарня імені М. В. Скліфосовського) [9]. Як бачимо, у зазначений час гінкго на Полтавщині мало виключно локальне розповсюдження та не використовувалося для озеленення, його вирощували лише як унікальний екзот.

Ситуація із розведення гінкго на теренах Полтавської області корінним чином змінилася 55 років тому. Це було пов'язано з тим, що на території агробіостанції Полтавського педагогічного інституту імені В. Г. Короленка стараннями його викладачки, кандидатки біологічних наук, доцентки кафедри ботаніки О. А. Стасилюнас (1929 – 2020) було висаджено 11 рослин гінкго. Ці сіянці вона привезла в 1971 р. із ботанічного саду Одеського державного університету імені І. І. Мечникова [1]. Нині з них лишилося чотири рослини, одна з яких – жіноча [4]. Першими у 1999 р. проявили стать чоловічі рослини, а у 2000 р. – з'явилися мегастробіли на жіночому екземплярі. Всі згадані рослини знаходяться у гарному стані, шкода тільки, що посаджені вони дуже близько одна від одної, а це не сприяє прояву їх декоративності. Тим не менше, збір насіння із жіночої рослини відіграв дуже важливу роль у вирощуванні гінкго на Полтавщині та його розповсюдженні в нашій області.

Коли 23 вересня 2000 р. відбулася урочиста закладка Вересневого парку в Полтаві, то її кульмінацією стало висаджування

на його території гінкго. Цю місію здійснив тодішній міський голова А. Т. Кукоба. Це було перше на той час гінкго, що стало рости у міському парку Полтави. Його саджанець подарував колектив тодішнього Полтавського державного сільськогосподарського інституту (нинішнього аграрного університету) [16]. Цю традицію продовжив у жовтні 2007 р. інший мер Полтави – А. В. Матковський. Він разом із лауреатами премії В. Г. Короленка на садибі письменника висадив гінкго, яке журналісти охрестили «Деревом Володимира Короленка» [6].

Взагалі ж, у Полтаві гінкго висаджували у різні роки: 1980; 1983; 1989; 2000; 2001; 2007; 2008; 2009; 2011; 2014; 2015; 2016; 2017; 2018 і 2024. Нині в обласному центрі можна побачити 51 дерево цього виду віком від 4-х до 50-ти років. Вони зростають у парках Шевченківському (колишньому Петровському), імені І. П. Котляревського, Полтавському міському, обласної лікарні імені М. В. Скліфосовського. Найбільше їх (13) – у дендропарку Полтавського державного аграрного університету. Тут чимало меморіальних дерев. Перше із них, як живий символ вишу, посадили десять найвідоміших його випускників на чолі з Героєм України С. С. Антонцем 20 жовтня 1995 р. Згодом біля рослини встановили меморіальну дошку з чорного лабрадориту, на якій викарбуваний напис про цю історичну подію. З того часу в університеті започаткована гарна традиція – кожний із його ректорів висаджує на пам'ять про свою роботу саджанець гінкго. Нині центральну локацію дендропарку прикрашають дерева, висаджені ректорами: М. О. Добровольським, О. М. Куценком, В. М. Писаренком, В. І. Аранчій і О. А. Галичем [6].

Символічно й те, що коли в університеті в червні 1997 р. проходив X з'їзд Українського ботанічного товариства, емблемою якого став листок гінкго, його ж було зображено і на значку та конверті, що вручались делегатам і учасникам з'їзду [3]. Ці атрибути стали раритетними, адже до цього зображення гінкго в подібного виду виданнях ніколи в Україні не використовувалося. Показово й те, що за дорученням делегатів з'їзду президент Українського ботанічного товариства академік К. М. Ситник посадив одне дерево гінкго у Вавиловіарії – меморіальному парку М. І. Вавилова на Полтавській сільськогосподарській дослідній станції імені М. І. Вавилова [4].

Увагу кожного, хто буває на території Полтавського державного аграрного університету, привертають два меморіальних де-

рева гінкго, що ростуть біля пам'ятного знаку В. І. Вернадському. Їх висадили у 2008 р. учасники експедиції «Меридіан Вернадського» [4; 6].

Найбільше меморіальних дерев гінкго зростає у дендропарку Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. Їх тут п'ять, насаджених на посвяту видатних особистостей чи з нагоди ювілеїв. Це два гінкго В. В. Докучаєва та В. І. Вернадського, висаджені в рік 120-річчя заснування Музею (2011 р.) [10]. Ростуть тут гінкго на честь 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка (2014 р.), 125-річчя заснування Музею (2016) та в пам'ять про ботаніка Олену Байрак (2018 р.).

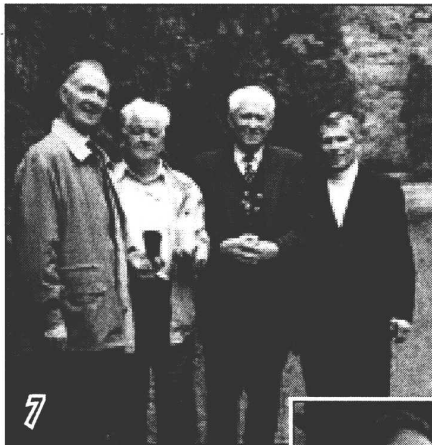
В інших місцях Полтави можна побачити ще декілька меморіальних дерев гінкго, посаджених на вшанування ювілеїв академіків М. М. Гришка та А. М. Гродзинського, а також на честь письменника-гуманіста та правозахисника В. Г. Короленка [15].

Зазначимо й те, що на теренах області лише у Полтаві ростуть дерева гінкго, що вже вступили в репродуктивну стадію розвитку. Це 10 чоловічих особин і 4 жіночих. На останніх утворюються шишкоягоди з насінням. Здебільшого воно доволі якісне. Із нього вже багато років вирощують саджанці у Миргородському та Полтавському лісгоспах, а також у різних інших установах [6]. Посадковий матеріал власної репродукції використовується для озеленення, а також розводиться населенням, особливо у Полтаві [15].

Полтава стала єдиним населеним пунктом України, а, може, і світу, де насіння гінкго знайшло свою біоконверсію для виготовлення із нього флоромозаїчних об'ємних панно. Цей інтелектуальний і творчий здобуток Заслуженого майстра народної творчості України Літус Ольги Вікторівни був зафіксований у Книзі рекордів України в 2016 р. [13].

Відомо, що у Китаї комерційне виробництво насіння гінкго, так званих «горішків» має давні традиції – протягом майже 600 років. Зазвичай їх обсмажують або варять, щоб покращити смак і текстуру та пропонують як функціональну їжу для профілактики онкологічних хвороб і лікування неврологічних захворювань [17].

В Україні вперше до цього залучилися фахівці факультету технологій тваринництва та продовольства Полтавського державного аграрного університету. Тут під керівництвом завідувачки кафедри харчових технологій, кандидатки технічних наук Н. В. Будник у 2024 р. здобувачкою магістерського рівня освіти

11-12

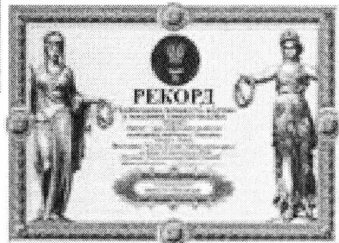

Рис. 1. Гінкго на честь академіка М. І. Вавилова висаджує кінорежисер С. С. Дяченко у Вавилівіарії. 1989.

2. Зображення гінкго на конверті «Х з'їзд УБТ у Полтаві». 1997.

3. Міський голова Полтави А. Т. Кукоба висаджує гінкго у Вереснево-му парку. 2000.

4. Гінкго в дендрарії Лубенського лісотехнічного коледжу. Директор коледжу Р. В. Сендзюк і голова Полтавського відділення УБТ В. М. Самородов. 2007.

5. Науковці Національного ботанічного саду імені М. М. Гришка

під час посадки гінкго на честь академіка А. М. Гродзинського в Полтаві. 2007.

6. В. М. Самородов, Б. С. Божко та міський голова Полтави А. В. Матковський висаджують гінкго на садибі В. Г. Короленка. 2007.

7. В. М. Самородов, М. В. Кир'ян, М. М. Опара та А. В. Гожий в Устимівському дендропарку. 2007.

8. Директор Полтавського краєзнавчого музею К. Б. Фесик приймає в дарунок саджанець гінкго. 2011.

9. Ольга Літус із флоромозаїчною роботою, для створення якої використано насіння гінкго. 2012.

10. О. М. Байрак біля улюбленого гінкго в Омельницькому парку «Івушка». 2015.

11-12. Фіксування загальноукраїнського рекорду О. В. Літус. Диплом вручає керівник Національного реєстру рекордів України Л. Ветрова. 2016. Свідоцтво про занесення до Книги Рекордів України Ольги Літус як авторки картин із насіння гінкго. 2016.

13. Посадка гінкго у дендропарку ПКМ імені Василя Кричевського на честь Олени Байрак. 2018.

13

О. І. Івер була запропонована удосконалена технологія виробництва батончиків зернових профілактичного призначення. До складу цього функціонального харчового продукту входило насіння – «горішки» гінкго, зібране з єдиного жіночого дерева, що росте у дендрарії університету [8].

У кожному із сучасних чотирьох районів Полтавської області всього зростає 116 дерев гінкго. Найбільше їх у Миргородському районі – 33 дерева. Їх висаджували у 1999; 2012; 2016; 2021 та 2024 рр. Максимальна кількість гінкго росте на території Сенчанської територіальної громади. Є меморіальні дерева у селі Михайлики, що були висаджені на честь знаного аграрія-новатора, Героя України С. С. Антонця [3].

У різних місцях Лубенського району зростають 29 дерев гінкго. Їх посадили у 2007; 2008; 2010; 2012; 2016 та 2017 рр. Це перший район в Україні, де дерева гінкго використали для створення «Парку Юрського періоду» в експозиції Хорольського ботанічного саду з ініціативи його директора, кандидата біологічних наук В. В. Красовського [11]. Переважна більшість саджанців вирощена в Хоролі із насіння, зібраного на жіночих екземплярах у Полтаві.

На третьому місті за кількістю рослин гінкго – Полтавський район, де можна побачити 28 дерев (посадки 1979; 1981; 1984; 2003; 2009; 2010; 2014; 2020 рр.). Найстаріші із них ростуть у «Дендрарії Держсортмережі» (с. Огуївка) та дендропарку «Зоряний» (с. Лучки). Вони стали культивуватися завдяки стараннями таких відомих розбудовників парків Полтавщини, як доктори наук В. Д. Мединець та О. М. Байрак [4]. Великим пропагандистом культури гінкго на теренах цього району є голова Терешківської територіальної сільської громади В. П. Турпілько. Пан Віталій збирає насіння з різних дерев не лише Полтави, а й України та вирощує з них сіянці, які висаджує в себе на обійсті, крім того, дарує друзям, знайомим і установам. Шляхетну звичку вирощувати гінкго він перейняв від кандидата медичних наук Гурама Козирєва. Останній, як знавець лікарських властивостей рослин, всіляко розповсюджує висушені листки гінкго серед населення, в першу чергу для реабілітації військових, які постраждали під час російсько-української війни. Крім цього, він поширює посадковий матеріал гінкго не лише у Полтавському районі, а й по всій Україні.

У Кременчуцькому районі зростає 26 рослин гінкго. Роки їх посадки: 2006; 2007; 2009; 2016; 2017 та 2020. Серед них лише у цьому

районі у дендропарку «Івушка» (с. Омельник) в колекції наявні кілька рослин декоративної форми 'Mariken' [3]. Саме тут вперше в області у 2020 р. було закладено гінгову алею на честь О. М. Байрак – головної натхненниці розбудови згаданого вище осередку дендрофлори. Меморіальні дерева гінкго на честь засновника Криворудського дендропарку С. М. Лопати ростуть на Семенівщині [2; 3. 15]. Нині тут стараннями продовжувачів справи С. М. Лопати, в першу чергу В. Г. Бабарики, виготовляється функціональний продукт «Гінговий мед». Для цього використовують власну сировину – листки гінкго, що збирають восени. Їх миють, висушують, а після ретельного подрібнення у певній пропорції додають до бджолиного меду та розфасовують у скляний посуд. Його рекомендують при неврологічних захворюваннях, а також для покращення пам'яті [2].

Усе зазначене – свідчення великого інтересу фахівців різних профілів до гінкго, а також зростання його шанувальників у Полтавській області. Цьому всьому в значній мірі сприяли окремі полтавці. Перш за все, колишній співробітник Полтавської гравіметричної обсерваторії Інституту геофізики імені С. І. Суботіна НАН України, кандидат технічних наук А. В. Гожий (1937–2023). Він був палким прихильником і пропагандистом лікувальних властивостей гінкго. Адам Васильович багато років поспіль заготовляв насіння цієї рослини у Полтаві та інших містах України. Вирощені з нього сіянці цей достойник дарував друзям, знайомим, установам, як у Полтаві, так і в інших регіонах нашої країни. Велику акцію із висаджування власно вирощених сіянців А. В. Гожий провів у 2014 р., присвятивши їй 200-річчю Тараса Шевченка. Нині презентовані ним гінкго ростуть на Чернечій горі в Каневі та інших місцях України.

Не менш знаковою постаттю, ніж А. В. Гожий, у розповсюдженні гінкго Полтавщиною була докторка біологічних наук, професорка, завідувачка кафедри заповідної справи Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління Мінприроди О. М. Байрак (1957–2018). Олена Миколаївна вважала саджанець гінкго найкращим подарунком до будь-якої знаменної події. Тому із щирістю та сердечністю дарувала багатьом полтавцям і різним закладам області деревця гінкго. При цьому науковиця завжди відмічала, що у цій рослині її найбільш захоплює древність, стійкість і краса [3]. Тому вона радила своїм друзям і колегам посадити гінкго в улюбленому парку чи садку на честь

будь-якої важливої події. Крім цього, О. М. Байрак присвятила гінкго першу на теренах Полтавщини книжку «Моє улюблене дерево» та чудовий романс «Листочок гінкго» [3]. І хоч з нами зараз немає пані Олени та пана Адама, але дерева, висаджені завдяки їх старанням та рекомендаціям, радують кожного, хто стикається з ними, це й є кращий живий пам'ятник їм та їх любові до гінкго!

Отже, встановлено, що за увесь час культивування гінкго на Полтавщині найбільш результативним за своєю інтенсивністю воно було за період від 1971 по 2024 рр. Тоді кількість його дерев збільшилася в 16 разів! Цей релікт вирощують не лише в окремих дендрологічних колекціях, а й використовують для озеленення при створенні різних ландшафтних композицій по всій області. Цьому в значній мірі сприяла діяльність низки шанувальників гінкго, які просували його культуру теренами краю. Не менш важливим було отримання власного насінневого матеріалу для розмноження виду. У зазначений час розпочалося використання місцевої сировини гінкго для виготовлення художніх поробок і функціональних продуктів харчування.

Джерела та література

1. Науковий архів ПКМ імені Василя Кричевського. – Ф. 02. – Спр. 297. – Арк. 23 зв.
2. Бабарика В. Г., Погоріла Н. В. Лікарські рослини у культурі Криворудського дендропарку / В. Г. Бабарика, Н. В. Погоріла // Лікарські рослини: традиції та перспективи досліджень: матеріали VII Міжнародної наук. конф. (Березоточа, 25 березня 2025 р.). – Березоточа, 2025. – С. 3 – 6.
3. Байрак О. Моє улюблене дерево. Автобіографічний нарис / О. Байрак. – Полтава: ФОП Говоров С В., 2017. – 56 с.
4. Байрак О. М. Парки Полтавщини: історія створення, сучасний стан дендрофлори, шляхи збереження і розвитку / О. М. Байрак, В. М. Самородов, Т. В. Панасенко. – Полтава: Верстка, 2007. – 276 с.
5. Берглезов Ф. Дендрологічний сад садово-городнього господарства Полтавського С.-Г. Політехнікуму / Ф. Берглезов // Записки Полтавського С.-Г. Політехнікуму. – Полтава, 1928. – Т. 2. – С. 137 – 176.
6. Данилець О. На Полтавщині прижилися унікальні дерева / О. Данилець // Урядовий кур'єр. – 2020. – 15 серп. – С. 4.
7. Дендрофлора України. Дикорослі та культивовані дерева й кущі. Голонасінні: довідник / М. А. Кохно, В. І. Гордієнко, Г. С. Захаренко та ін.; за ред. М. А. Кохна, С. І. Кузнецова; НАН України, Нац. бот. сад. ім. М. М. Гришка. – К.: Вища шк., 2001. – С. 25.
8. Івер О. І. Удосконалення технології батончиків зернових профілактичного призначення: кваліфікаційна робота на здобуття рівня вищої освіти магістра / О. І. Івер. – Полтава: ПДАУ, 2024. – 69 с.

9. Іллічевський С. Акліматизовані деревні породи м. Полтави / С. Іллічевський // Труды С.-Г. ботаніки – 1927. – Т. I. – Вип. 4. – С. 147 – 153.

10. Кигим С. А. На віковім шляху від альфи до омеги: Полтавському краєзнавчому музею виповнилось 120 років / С. А. Кигим, В. М. Самородов // Світ Довкілля. – 2011. – № 20. – С. 10 – 11.

11. Красовський В. «Парк Юрського періоду» / В. Красовський // Вісті Хорольщини. – 2016. – 1 липня. – С. 1.

12. Липа О. А. Про первинний і вторинний ареал гінкго в зв'язку з поширенням його в культурі на Україні / О. А. Липа // Доповіді АН УРСР. – 1946. – № 1 – 2. – С. 13 – 18.

13. Літус О. Флоро-мозаїчні панно створюємо разом: авторські методичні рекомендації / О. Літус. – Полтава, 2023. – 86 с.

14. Остудімов А. О. Особливості інтродукції гінкго дволопатевого в Україні / А. О. Остудімов // Інтродукція, селекція та захист рослин: матеріали Другої Міжнародної наук. конф. (м. Донецьк, 6 – 8 жовтня 2000 р.). – Т. 2. – Донецьк, 2009. – С. 29.

15. Самородов В. М. Особливості сучасного періоду інтродукції гінкго дволопатевого (*Ginkgo biloba* L.) на Полтавщині / В. М. Самородов, О. М. Байрак // Лікарські рослини: традиції та перспективи досліджень: матеріали III Міжнар. наук. конф. (Березоточа, 14 – 15 липня 2016 року). – К.: ТОВ «ДІА», 2016. – С. 79 – 84.

16. Халимон О. Вересневий парк / О. Халимон // Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток: зб. наук. ст. – Полтава: Дивосвіт, 2011. – Вип. VI. – С. 10–20.

17. Цибровська Н. В., Грабовий В. М. Початкові етапи онтогенезу сіянців *Ginkgo biloba* L. в умовах Національного парку «Софіївка» НАН України / Н. В. Цибровська, В. М. Грабовий // Journal of Native and Alien Plant Studies. – 2020. – 16. – С. 194 – 204.

18. Шляхта І. М. Гінкго дволопатево – унікальне цілюще дерево / І. М. Шляхта, Р. М. Лисюк // Квіти України. – 2016. – №6. – С. 18 – 19.

19. Becker H. G. Ginkgo – Weltenbaum / H. G. Becker. – Leipzig, 2003. – 95 s.

Keywords: introduction, gymnosperm, relic, memorial trees, floral mosaics, functional products

SUMMARY

Victor Samorodov, Olena Khalymon Anniversary of Renewing Gingo Biloba Culture in Poltava Region

Historic information concerning the first stage *Ginkgo biloba* (*Ginkgo biloba* L.) cultivating in Poltava Region at the late 19th – early 20th cc. is given. Results of its spreading in the region after 1971 are analyzed. It was found out that nowadays quantity of Gingo is 167 trees,